

اقتصاد کلان

درسنامه‌ی تشریحی

گردآورنده

ندا اکبرپور

سرشناسه	: اکبرپور، ندا، ۱۳۶۱ -
عنوان و نام پدیدآور	: درسنامه اقتصاد کلان/ ندا اکبرپور.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات علمی سنا، ۱۴۰۲.
مشخصات ظاهری	: ۱۷۲ ص.: جدول، نمودار.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۴۵۶-۲۶-۱
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
موضوع	: اقتصاد کلان -- راهنمای آموزشی (عالی)
موضوع	: Macroeconomics -- Study and teaching (Higher)
موضوع	: اقتصاد کلان -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
موضوع	: Macroeconomics--Examinations, questions, etc. (Higher)
رده بندی کنگره	: HB ۱۸۰ الف ۲/ف ۷۸۸/ ۱۳۹۵
رده بندی دیویی	: ۳۳۹/۰۷۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۴۶۸۴۳۷

موسسه علمی انتشاراتی سنا

نام کتاب	اقتصاد کلان
گردآورندگان	ندا اکبرپور
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۸۴۵۶-۲۶-۱
سال چاپ	دوم - ۱۴۰۳
صفحه‌آرایی	انتشارات علمی سنا
طراح جلد	لیلا انصاری
پست الکترونیک	elmisana@gmail.com
سایت انتشارات	sanabook.com
تیراژ	۱۰۰ نسخه
قیمت	برای مشاهده قیمت اسکن کنید. ➡

دفتر مرکزی: تهران، میدان انقلاب، خیابان جمالزاده شمالی، خیابان فرصت شیرازی، پلاک ۷۲، طبقه همکف
تلفن: ۰۲۱۶۶۵۷۴۳۴۵-۶

جانی و
جهانی و
جهان با تو خوش است

تقدیم به :
برادر عزیزم جناب آقای رسول اکبر پور به پاس زحمات بی دریغش...

سیر نمی شوم ز تو، نیست جز این گناه من
سیر مشو ز رحمت، ای دو جهان پناه من
مولانا

مقدمه مولف:

این کتاب با توجه به تمایل زیادی که برای شرکت در آزمون کارشناسی ارشد وزارت بهداشت در رشته های اقتصاد بهداشت و رفاه اجتماعی وجود دارد تالیف و تدوین گردیده است. مطالب درسی در هر فصل را به شرح زیر ارائه کرده ام:

۱. سعی بر این است که مفاهیم درسی به ساده ترین زبان ممکن بیان شود. در تمامی مواردی که وجود شکل، درک مفاهیم را آسان می کند، شکل های مناسبی نیز ترسیم شده است.

۲. ترتیب مفاهیم به گونه ای است که که هریک یا چند مفهوم پیش نیاز مفاهیم بعدی باشد تا امکان جمع بندی و برقراری ارتباط بین مفاهیم آموخته شده، فراهم شود.

۳. در طراحی و انتخاب مثالها سعی کرده ام تا مسائلی انتخاب شوند که از نظر کمک به فراگیری مطالب به اندازه کافی ارزشمند و قابل تامل باشند.

۴. نکته ها و تذکرها ی لازم برای حل تست و اطلاعاتی فراتر از کتاب درسی بیان شده تا دانشجویان بتوانند در حداقل زمان ممکن به اینگونه سوال ها پاسخ دهند.

۵. برای کسب مهارت بالا و تسلط کامل بر مفاهیم درسی، هر فصل از کتاب، شامل تعداد نسبتاً زیادی تست استاندارد است.

۶. تست های آزمون کارشناسی ارشد در ده سال گذشته را به صورت موضوعی در انتهای هر فصل آورده ام.

۷. همه ی مسائل و تست ها دارای پاسخ های کاملاً تشریحی بوده، به طوری که کتاب حاضر را به صورت راهنمای جامع تدریس درآورده است.

بدیهی است این کتاب مانند هر اثر دیگری خالی از اشکال و لغزش نخواهد بود. از این رو از اساتید گرانقدر و دانشجویان عزیز تقاضا دارم نظرات اصلاحی خود را با ما در میان گذارند تا در چاپ های بعدی مورد توجه و استفاده قرار گیرد.

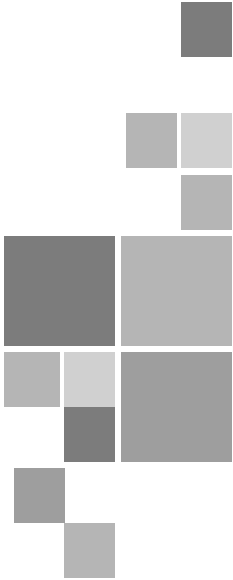
ندا اکبرپور

مهرماه ۱۳۹۵

Neda.Akbarpour88@gmail.com

فهرست:

۷	فصل اول: شیوه انجام فعالیت‌های اقتصادی
۲۶	فصل دوم: حسابداری ملی و شاخص قیمت‌ها
۵۱	فصل سوم: مدل‌های تعیین درآمد ملی تعادلی و سیاست‌های مالی
۸۸	فصل چهارم: بازار پول و سیاست‌های پولی
۱۱۰	فصل پنجم: تعادل همزمان بازار کالا و پول (مدل IS – LM)
۱۳۵	فصل ششم: نظریه‌های مصرف و سرمایه‌گذاری
۱۵۴	فصل هفتم: نظریه‌های تورم و بیکاری

فصل اول: شیوه انجام فعالیت‌های اقتصادی

در این فصل با موضوعات زیر آشنا می‌شوید:

اشتغال کامل، تثبیت قیمت‌ها، رشد اقتصادی، نحوه‌ی گردش فعالیت‌های اقتصادی در مدل‌های دو بخشی، سه بخشی، و چهار بخشی و همچنین تعادل در اقتصاد کلان، نشت و تزریق‌ها و سرمایه‌گذاری و مسائل دیگر...

اقتصاد خرد و کلان دو شاخه از علم اقتصاد با فروض و کاربردهای متفاوت می‌باشند که علی‌رغم این تفاوت‌ها هیچگونه نزاع و برخوردی بین آنها وجود ندارد و تکمیل کننده یکدیگر می‌باشند و در واقع اقتصاد خرد پایه و بنیاد اقتصاد کلان و سایر حوزه‌های علم اقتصاد است اقتصاد یکی از علوم اجتماعی است که اعمال انسان را در متن جامعه بررسی می‌کند، این علم به واسطه آن دسته از اعمال و نهادهای اجتماعی که با آنها مرتبط است از سایر علوم اجتماعی متمایز و به عنوان یک علم مجزا شناخته می‌شود.

اهداف سیاست‌های کلان اقتصادی عبارت‌اند از: اشتغال کامل، تثبیت قیمت‌ها، رشد اقتصادی و تعادل در تراز پرداخت‌ها و دریافت‌های خارجی.

به طور کلی کمیابی واقعی است که انسان در طول زندگی خود با آن مواجه بوده است نیازهای انسان نامحدود است و لذا وی نمی‌تواند در هر زمان از تمامی چیزها به هر اندازه‌ای که بخواهد داشته باشد.

کمیابی منابع انسان را مجبور به انتخاب می‌کند.

تعریف و اهداف اقتصاد کلان:

اقتصاد کلان بررسی فعالیت‌های اقتصادی در سطح یک کشور است، بسیاری معتقداند اقتصاد کلان چیزی جز تحلیل سیاست‌های اقتصادی نیست در اقتصاد کلان به دنبال پاسخ به این سوال هستیم که امکانات محدود یک کشور مثل سرمایه، بودجه، زمین، و ... چگونه تخصیص یابد تا برای رسیدن به اهداف جامعه (همچون، تولید، اشتغال، بهبود توزیع درآمد، ثبات قیمت‌ها و ...) بیشترین کمک را بنماید.

* به طور کلی اهداف اقتصاد کلان عبارتند از:

اشتغال کامل، تثبیت قیمت‌ها، رشد اقتصادی، تراز خارجی

* تعریف اشتغال کامل:

در شرایط اشتغال کامل کالا و خدمات بیشتری در دسترس افراد جامعه قرار می‌گیرد و به شرایطی اشاره دارد که هر عامل تولید و یا هر فرد متقاضی کار که با دستمزدهای جاری حاضر به کار کردن می‌باشد استخدام گردد، از آنجا که در شرایط اشتغال کامل عوامل تولید بیکار نمی‌باشند و دسترسی به کالاها و خدمات بیشتر می‌باشد بنابراین اشتغال کامل به عنوان یک هدف کلان پذیرفته شده است.

* تثبیت قیمت‌ها:

از تثبیت قیمت‌ها همواره به عنوان یک هدف اقتصادی یاد شده است، تورم به ویژه تورم پیش‌بینی

نشده اثرات نامطلوبی بر اقتصاد وارد می‌کند بر اثر تورم عده‌ای نفع می‌برند و عده‌ای متضرر می‌شوند. کسانی که درآمدشان با سرعت بیشتری نسبت به افزایش قیمت‌ها افزایش یافته است در زمره منتفع‌شدگان می‌باشند. اشخاصی که قبل از اوج‌گیری تورم با نرخ بهره کم وام گرفته‌اند از برندگان می‌باشند اما برعکس کسانی که وام داده‌اند و یا درآمدشان کمتر از سرعت افزایش قیمت‌ها افزایش یافته است در زمره خسارت دیدگان قرار می‌گیرند.

به طور کلی، در شرایط تورمی کسانی که قرض می‌گیرند برنده و قرض دهندگان بازنده می‌باشند. از آنجا که تثبیت قیمت‌ها مانع بروز تورم و اثرات مخرب آن می‌باشد به عنوان یک هدف کلان اقتصاد پذیرفته شده است.

*** رشد اقتصادی:**

رشد اقتصادی، کالا و خدمات بیشتر و نهایتاً سطح زندگی بالاتری را فراهم می‌سازد رشد اقتصادی موجب افزایش فرصت‌های شغلی و کاهش نرخ بیکاری می‌شود به همین خاطر رشد اقتصادی نیز به عنوان یک هدف کلان اقتصادی پذیرفته شده است.

*** تراز پرداخت‌های خارجی**

بیان خلاصه‌ای از معاملات خانوارها، بنگاه‌ها و عاملین دولتی یک کشور با بقیه جهان در طی یک مدت معین است این معاملات شامل صادرات، واردات، خدمات و جریان ورود و خروج سرمایه می‌باشد. صادرات یکی از اقلام تراز خارجی است که اثر مثبت بر تراز پرداخت‌ها دارد زیرا باعث ورود ارز به کشور می‌شود. واردات و سرمایه خارج شده اثر منفی، و سرمایه وارد شده اثر مثبت بر تراز پرداخت‌ها دارند.

نکته:

اگر ارزش معاملاتی که اثر منفی بر تراز پرداخت‌ها دارند بیشتر از ارزش معاملات با اثر مثبت باشد. کشور دچار کسری تراز پرداخت‌ها می‌شود. کسری تراز پرداخت‌ها ممکن است سالها ادامه یابد ولی هیچ کشوری نمی‌تواند این کسری را به مدت نامحدود تحمل کند و دیر یا زود مجبور به اقداماتی جهت تعدیل و اصلاح آن می‌شود و در غیر این صورت باید از منافع تجارت بین‌الملل چشم‌پوشی نماید.

بر این اساس تراز خارجی به عنوان یک هدف کلان اقتصادی مقبولیت یافته است.

*** کارگزاران اقتصادی و وظایف آنها در اقتصاد کلان**

فعالیت‌های اقتصادی در جامعه، توسط کارگزاران اقتصادی صورت می‌گیرد کارگزاران اقتصادی اشخاصی هستند که فعالیت اقتصادی انجام می‌دهند.

* نحوه گردش فعالیت‌های اقتصادی در مدل سه بخشی

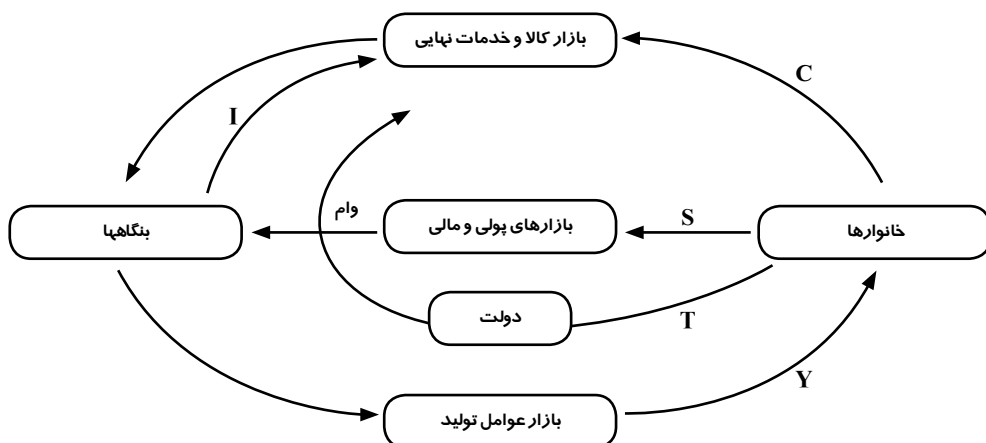
با ورود دولت به بحث جریان دوری وجوه یک مرحله دیگر کامل تر می‌شود، دولت برای خود وظایفی متصور است و لذا در امور مختلف دخالت می‌کند. این دخالت ممکن است به شکل انجام فعالیت‌های اقتصادی مثل تولید، توزیع سرمایه‌گذاری، قرض گرفتن، قرض دادن و یا به شکل هدایت و نظارت بر امور باشد. دولت برای انجام این وظایف متحمل هزینه‌هایی می‌شود و از طرف دیگر درآمد نیز کسب می‌کند.

دولت برای تامین مالی هزینه‌های خود بخشی از درآمد خانوارها را به شکل مالیات از آنها می‌گیرد و سپس بخشی از درآمد مالیاتی را صرف خرید کالاها و خدمات مورد نیاز از بازار کالا و خدمات می‌نماید و بخش دیگر را به صورت مزد و حقوق و دستمزد به مستخدمین دولت پرداخت می‌کند.

به طور کلی خانوارها درآمد خود را به سه شکل تخصیص می‌دهند، بخشی را جهت خرید کالا و خدمات به بازار کالا و خدمات منتقل می‌کنند و بخشی به صورت پس‌انداز به سمت موسسات و بازارهای مالی روانه می‌شود و بخش دیگر به شکل مالیات به دولت داده می‌شود. در این حالت سه جریان به بازار کالا و خدمات هدایت می‌شود. در حالی که قبل از ورود دولت دو جریان به این بازار هدایت می‌شد. قبل از ورود دولت تنها بنگاهها و شرکتهای متقاضی نیروی کار و سایر عوامل تولید بودند ولی اکنون دولت نیز برای استخدام عوامل تولید به این بازار مراجعه می‌کند.

بنابراین دولت از یک طرف مالیات دریافت می‌کند و از طرف دیگر این منابع را به بازار کار و کالا هدایت می‌کند. دقت داشته باشید مخارج و درآمد دولت همواره برابر نمی‌باشند و در بسیاری از اوقات مخارج دولت نسبت به درآمدهایش فزونی دارد و به همین خاطر دولت برای تامین کسری خود مجبور به قرض گرفتن از موسسات مالی است.

* نحوه گردش فعالیت‌های اقتصادی در مدل چهاربخشی

مالیات‌های مستقیم: مالیات‌هایی هستند که عمدتاً از اشخاص (حقیقی یا حقوقی) گرفته می‌شوند، مثل مالیات بر سود

مالیات غیر مستقیم: مالیاتی است که بر کالاها و خدمات بسته می‌شود مثل مالیات بر سیگار

مالیات بر نوشابه

یارانه (سوبسید): یارانه نیز همان مالیات منفی است زیرا مالیات را دولت از مردم می‌گیرد و یارانه را مردم از دولت می‌گیرند.

یارانه‌ها را نیز به مستقیم و غیرمستقیم تقسیم می‌کنند، یارانه مستقیم یارانه‌ای است که به اشخاص داده می‌شود و یارانه غیرمستقیم به کالاها و خدمات داده می‌شود.

روش محاسبه شاخص‌های حسابهای ملی

برای اندازه‌گیری سطح فعالیت‌های اقتصادی سه روش شناخته شده وجود دارد که عبارت از روش مخارج، روش تولید (یا روش ارزش افزوده) و روش درآمد

در روش اول (روش مخارج) تمامی مخارج نهایی برای کالاها و خدمات جمع می‌شوند در روش دوم (ارزش افزوده) با جمع زدن ارزش افزوده تمامی فعالیت‌های اقتصادی می‌توان ارزش محصول تولید شده در اقتصاد را محاسبه نمود و بالاخره در روش سوم با جمع زدن درآمد عوامل تولید کل، ارزش ایجاد شده در اقتصاد محاسبه می‌شود حال به توضیح بیشتر هر کدام از روش‌های فوق می‌پردازیم:

روش ارزش افزوده (تولید)

در این روش ابتدا ارزش افزوده همه کالاها و خدمات تولید شده در داخل را محاسبه می‌کنند و پس از کسر کارمزد حسابداری، GDP به قیمت عوامل به دست می‌آید.

ارزش افزوده هر کالا یا خدمتی برابر است با ارزش آن کالا یا خدمت منهای ارزش کالاها و خدمات واسطه‌ای به کار رفته در آن، به عنوان مثال ارزش افزوده یک صندلی به شکل زیر محاسبه می‌شود.

ارزش صندلی = ۲۰۰

$$\text{ارزش افزوده صندلی} = ۱۲۰ \rightarrow \begin{cases} \text{چوب} \\ \text{چوب} \\ \text{میخ} \\ \text{رنگ} \end{cases} = \begin{cases} \text{مزد و حقوق} \\ \text{سود} \\ \text{بهره} \\ \text{اجاره} \end{cases} = ۸۰$$

ارزش کالاها و خدمات واسطه‌ای بکار رفته در صندلی

مساوی تقاضای کل است و نشد مساوی تزریق است. به ازای هیچ درآمد ملی دیگری برابری عرضه کل = تقاضای کل و نشد = تزریق برقرار نمی‌شود.

تزریق = نشد → روش

$$S=I$$

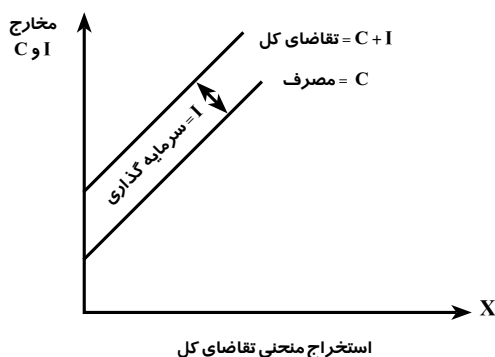
$$-100 + \frac{1}{2}y = 200$$

$$\frac{1}{2}y = 300 \rightarrow y = 600$$

برای تعیین سطح درآمد تعادلی دو راه وجود دارد که یکی رویکرد عرضه و تقاضای کل و دیگری به رویکرد پس‌انداز و سرمایه‌گذاری موسوم است. ابتدا با استفاده از رویکرد عرضه و تقاضای کل سطح تعادلی درآمد را تعیین می‌کنیم و سپس به رویکرد پس‌انداز و سرمایه‌گذاری اشاره می‌کنیم.

* در رویکرد برابری عرضه و تقاضای کل برای تعیین درآمد تعادلی، عرضه و تقاضای کل را رسم می‌کنیم، در بحث جریان دایره‌ای شکل اظهار شد هنگامی که مخارج کل با ارزش کل محصول تولید شده برابر باشد، اقتصاد در تعادل خواهد بود. مخارج کل همان تقاضای کل و محصول تولید شده همان عرضه کل می‌باشد. بنابراین درآمد تعادلی در جایی تعیین می‌شود که عرضه و تقاضای کل با هم برابر باشند. از آنجا که اقتصاد فرضی ما از دو گروه یعنی خانوار و بنگاهها تشکیل شده است. بنابراین تقاضای کل را می‌توان به صورت حاصل جمع مخارج مصرفی خانوارها و مخارج سرمایه‌گذاری بنگاهها تعریف کرد در شکل زیر با جمع زدن تابع مصرف و سرمایه‌گذاری، تقاضای کل به صورت $C+I$ بدست می‌آید.

تقاضای کل میزان مخارج را در هر سطحی از درآمد ملی نشان می‌دهد.

عرضه کل نیز برابر است با ارزش کالاها و خدمات تولید شده در طول یک دوره معین در چهارچوب توجه کنید منحنی عرضه کل به ترتیبی رسم می‌شود که ارزش محصول تولید شده را در هر

* در مدل دو بخشی مصرف را تابعی از درآمد ملی در نظر گرفتیم ولی در مدل سه بخشی مصرف را باید تابعی از درآمد قابل تصرف در نظر بگیریم زیرا مقداری از درآمد ملی توسط دولت تحت عنوان مالیات دریافت می‌شود درآمد قابل تصرف برابر است با درآمد منهای مالیات بنابراین با توجه به مساله گفته شده روابط اقتصادی در مدل سه بخشی به صورت زیر نوشته می‌شود.

$$Y_d = y - T$$

$$c = a + by_d \rightarrow \text{تابع مصرف}$$

$$y_d = y - T \rightarrow \text{درآمد قابل تصرف}$$

$$T = T_1 \rightarrow \text{مالیات}$$

$$I = I_1 \rightarrow \text{سرمایه‌گذاری}$$

$$G = G_1 \rightarrow \text{مخارج دولت}$$

برای بدست آوردن درآمد ملی تعادلی می‌باید روابط اقتصادی فوق را در شرط تعادل مدل سه بخشی که $y = C + I + G$ (شرط عرضه کل = تقاضای کل) و یا $S + T = G + I$ (شرط نشت = تزریق) قرار دهیم در اینجا از شرط $y = C + I + G$ درآمد ملی تعادلی را بدست می‌آوریم و بدست آوردن درآمد ملی تعادلی از شرط $S + T = G + I$ را به عنوان تمرین به دانشجویان واگذار می‌کنیم.

$$Y = C + I + G$$

مقدار هر کدام از توابع را در رابطه بالا قرار دهیم

$$Y = a + by_d + I_1 + G_1$$

$$Y = a + b(y - T_1) + I_1 + G_1$$

$$Y - by = a - bT_1 + I_1 + G_1$$

$$(1-b)y = a - bT_1 + I_1 + G_1 \rightarrow y = \frac{1}{1-b}(a - bT_1 + I_1 + G_1)$$

مثال: فرض کنید روابط اقتصادی کشوری به صورت زیر باشد:

$$8y_d + 100 = C \quad 100 = T \quad 100 = G \quad 200 = I$$

برای بدست آوردن درآمد ملی تعادلی از شرط عرضه کل مساوی تقاضای کل استفاده می‌کنیم و روابط فوق را در شرط جایگزین می‌کنیم:

$$Y = C + I + G$$

$$Y = 100 + 8(y - 100) + 200 + 100$$

$$/2y = 320 \rightarrow y = 160$$

واضح است که با افزایش میل نهایی به مصرف و کاهش نرخ مالیات طبق این رابطه $-\frac{1-b(1-t)}{h}$ قدر مطلق شیب IS کاهش می‌یابد یا IS کم شیب‌تر می‌شود اما از طرف دیگر اگر میل نهایی به مصرف یا نرخ مالیات کاهش یابد $\frac{1}{1-b(1-t)}$ یا ضریب تکاثر مدل‌های ساده کینزی افزایش می‌یابد و با افزایش $\frac{1}{1-c(1-t)}$ نیز قدر مطلق شیب IS کاهش می‌یابد یا IS کم شیب‌تر می‌شود. در واقع هر چه میل نهایی به مصرف بزرگتر باشد (یا میل نهایی به پس‌انداز کوچکتر) با کاهش نرخ بهره و افزایش سرمایه‌گذاری و به دنبال آن افزایش تقاضای کل و به دنبال آن تولید و درآمد ملی مقدار مصرف شدیدتر افزایش می‌یابد. اگر مصرف شدیدتر افزایش یابد افزایشهای تکاثری در تقاضای کل نیز شدیدتر بوده و افزایشهای تکاثری در تولید یا درآمد ملی شدیدتر است. به همین دلیل است که کاهش نرخ بهره سبب افزایش شدیدی در درآمد ملی می‌شود و منحنی IS کم شیب است.

از طرف دیگر هر چه نرخ مالیات کوچکتر باشد با کاهش نرخ بهره و به دنبال آن افزایش سرمایه‌گذاری و به دنبال آن افزایش تقاضای کل و به دنبال آن افزایش تولید یا درآمد ملی، دولت مالیات چندان بیشتری از مردم نخواهد گرفت و در آن صورت مصرف به طور قابل توجهی می‌تواند افزایش یابد که سبب افزایش شدید تقاضای کل و تولید و درآمد ملی می‌شود. به همین دلیل کاهش نرخ بهره سبب افزایش قابل توجهی در تولید یا درآمد ملی می‌شود و منحنی IS کم شیب است.

پس به عوا یک قاعده کلی گفته می‌شود هر آنچه که ضریب تکاثر مدل‌های ساده کینزی را افزایش دهد IS را کم شیب‌تر می‌کند.

اما $0 < t < 1$ و $0 < b < 1$ است و لذا عامل اصلی تعیین کننده شیب منحنی IS پارامتر h است که انعکاس کشش و حساسیت سرمایه‌گذاری نسبت به نرخ بهره است با افزایش h یا حساسیت سرمایه‌گذاری نسبت به نرخ بهره قدر مطلق شیب IS کاهش می‌یابد یا اصطلاحاً IS کم شیب‌تر می‌شود دلیل نیز روشن است هر چه h بزرگتر باشد با کاهش r یا نرخ بهره مقدار سرمایه‌گذاری I شدیدتر افزایش یافته و در نتیجه تقاضای کل شدیدتر افزایش می‌یابد و در نتیجه برای حفظ تعادل بازار کالا باید y^s یا y نیز شدیدتر افزایش یابد.

× با توجه به مقادیر حدی پارامتر h حالات‌های حدی برای IS نیز مطرح می‌شود که دو حالت می‌باشند:

(۱) سرمایه‌گذاری کاملاً نسبت به نرخ بهره بی کشش باشد. از آنجا که فرض کرده‌ایم تابع سرمایه‌گذاری یک تابع خطی $I = \bar{I} - br$ باشد، کشش سرمایه‌گذاری نسبت به نرخ بهره چنین

$$\text{است } E_{rI} = \frac{dI}{dr} \cdot \frac{r}{I} = -h \frac{r}{I}$$

تست کارشناسی ارشد آزمون وزارت بهداشت ۸۲

چنانچه منحنی IS در وضعیتی باشد که سرمایه‌گذاری نسبت به نرخ بهره بی‌کشش و فاقد حساسیت باشد...

الف) نرخ بهره را در بازار کالا تعیین می‌کند.

ب) درآمد ملی را در بازار کالا تعیین می‌کند.

ج) درآمد ملی و نرخ بهره را در بازار پول تعیین می‌کند.

د) درآمد ملی را در بازار پول تعیین می‌کند.

پاسخ صحیح گزینه ب می‌باشد زیرا:

اولاً منحنی IS تعادل را در بازار کالا نشان می‌دهد و نه در بازار پول ثانیاً با توجه به اطلاعات مسأله منحنی IS گفته شده کاملاً عمودی است پس فقط تعیین‌کننده درآمد ملی می‌باشد آن هم در بازار کالا، نرخ بهره توسط منحنی LM مشخص و تعیین می‌شود.

تست کارشناسی اقتصاد بهداشت ۸۴

در کدامیک از موارد زیر منحنی IS به سمت راست انتقال نمی‌یابد؟

الف) افزایش مخارج دولت

ب) کاهش مالیات‌ها

ج) انتقال منحنی سرمایه‌گذاری به سمت چپ

د) افزایش صادرات

پاسخ صحیح گزینه ج می‌باشد زیرا:

هر عاملی که باعث افزایش تقاضای کل شود و درآمد ملی را افزایش دهد منحنی IS را به سمت راست انتقال می‌دهد. در این سوال افزایش مخارج دولت، کاهش مالیات‌ها و افزایش صادرات تقاضای کل اقتصاد را افزایش داده و لذا درآمد ملی افزایش می‌یابد پس منحنی IS به سمت راست منتقل می‌شود انتقال منحنی سرمایه‌گذاری به سمت چپ منحنی IS را به سمت چپ منتقل می‌کند.

تابع LM

منحنی LM منحنی است که به ازای هر سطح از درآمد ملی نرخ بهره تعادلی در بازار پول را نشان می‌دهد یا به عبارت دیگر منحنی LM ترکیبات درآمد ملی y و نرخ بهره r است که در آن بازار پول تعادل دارد بر روی محور افقی منحنی LM مقدار y و بر روی محور عمودی مقدار r قرار داده می‌شود. در ضمن استدلال می‌شود که منحنی LM یک منحنی صعودی است.

۸) رکود تورمی در صورت تغییر کدام منحنی بروز می‌کند؟

الف) انتقال منحنی LM به سمت راست

ب) انتقال منحنی IS به چپ

ج) انتقال منحنی تقاضای کل به چپ

د) انتقال منحنی عرضه کل به چپ

۹) یکی از سیاست‌های کاهش تورم عبارت است از:

الف) افزایش واردات کالا

ب) کاهش نرخ بهره بانکی با ثبات بازدهی سرمایه‌گذاری‌ها

ج) افزایش هزینه‌های دولت

د) افزایش حجم پول در گردش

۱۰) یکی از روشهای مقابله با رکود اقتصادی:

الف) افزایش نرخ مالیات‌هاست

ب) افزایش میزان پس‌اندازهاست

ج) افزایش نرخ بهره است

د) افزایش سرمایه‌گذاری دولتی است

۱۱) انتشار اوراق قرضه عمومی باعث:

الف) کاهش نسبی سطح عمومی قیمت‌ها می‌شود.

ب) افزایش حجم پول در جامعه می‌شود.

ج) تشدید تورم می‌گردد.

د) تاثیری بر سطح عمومی قیمت‌ها ندارد.

۱۲) برای مهار تورم از کدامیک از ابزارهای پولی زیر می‌توان استفاده کرد؟

الف) افزایش نرخ بهره

ب) فروش اوراق قرضه دولتی

ج) افزایش نسبت ذخیره قانونی بانکها

د) هر سه مورد بالا

۱۳) کدام یک از گزینه‌های زیر تورم ایجاد می‌کنند؟

الف) افزایش واردات

ب) کاهش صادرات

ج) افزایش سرمایه و پس‌انداز

د) کاهش واردات

۱۴) با فرض ثابت ماندن تقاضای کل، تورم کاهش خواهد یافت اگر:

الف) کارایی افزایش یابد

ب) هزینه نهاده‌ها افزایش یابد

ج) عرضه کل کاهش یابد

د) عرضه کل ثابت بماند